

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csr/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118217239
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118217239.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, proti žalovanému: B. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. N. XXX, XXX XX M. N., o zaplatenie 837,91 €, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 7Cr/2/2017-149 zo dňa 12.09.2018 rozhodol nasledujúco:
„Zrušuje rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská a mediačná so sídlom Dunajská 15, 811 01 Bratislava - Staré Mesto, sp. zn. IA-A/1214/0560 zo dňa 02.05.2017.“

1.1. Z tohto rozsudku a to najmä z bodu 27. jeho odôvodnenia vyplýva, že dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku bol daný podľa § 45 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. písm. e) t.j., že rozhodcovská doložka je neplatná a nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a rozhodnutie vo veci.

1.2. Uvedený rozhodcovský rozsudok Okresným súdom Prešov zrušený sa týkal úverovej zmluvy uzatvorenej medzi Poštovou bankou a. s., ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom dňa 03.10.2011.

1.3. Vzhľadom na to, že žalovaný vo veci spisovej značky 7Cr/2/2017 podal návrh na pokračovanie v konaní po zrušení rozhodcovského rozsudku, bol tento návrh zapísaný ako nová vec pod sp. zn. 9Csr/1/2018.

1.4. Z tohto návrhu vyplýva, že žalobca požaduje na žalovanom zaplatenie sumy 837,91 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne z tejto sumy odo dňa nasledujúceho po dni právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Prešov 7Cr/2/2017 až do zaplatenia. V odôvodnení návrhu uviedol, že ide o nárok viažuci sa na zmluvu o úvere č. 7359627211.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 28.02.2019 (čl. 20-21), v ktorom poukázal na ustanovenia OZ týkajúce sa uzatvárania zmluvy a na základe ich analýzy dospel k záveru, že k platnému uzavretiu zmluvy nedošlo. Na právnu podporu svojho záveru cituje aj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/73/2017. Vzhľadom na uvedené má za to, že vzťah medzi stranami sporu treba posudzovať podľa ustanovení OZ o bezdôvodnom obohatení a pre tento prípad vznáša námietku premlčania. Následne sa žalovaný ku konaniu vyjadril ešte podaním zo dňa 12.04.2019, v ktorom ospravedlňoval svoju neúčast' na pojednávaní a v ktorom zotrval na svojom vyššie oboznámenom uznesení.

3. Súd vo veci rozhodoval na pojednávaní konanom dňa 18.04.2018 v neprítomnosti strán sporu, pričom vykonal dokazovanie obsahom listín tvoriacich súdny spis, ako aj obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 7Cr/2/2017 a dospel k nasledujúcim zisteniam:

3.1. Dňa 03.10.2011 došlo medzi Poštovou bankou a žalovaným k podpisu listiny s názvom Zmluva o úvere - dostupná pôžička. Z tejto listiny vyplýva, že v jej v časti 2. sa nachádza Žiadosť o poskytnutie úveru a žiadosť o zriadenie osobného účtu s tým, že túto časť vyplní klient. Žalovaný túto časť vyplnil tak, že požaduje výšku úveru 1 000 € s minimálnou dobou splácania 70 mesiacov a táto žiadosť o poskytnutie úveru bola podpísaná dňa 29.09.2011. Následne Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia sa nachádzajú v časti 3. tejto listiny, ktorú vyplňuje banka a parametre úveru sú tam uvedené nasledujúco: výška úveru 1 000€, výška mesačnej splátky 31,62 €, celková výška nákladov 911,78 €, dátum konečnej splatnosti 08.08.2017, dátum prvej platby do 08.11.2011, úroková sadzba v % ročne 25,50, dátum každej platby k 8. dňu v mesiaci, počet mesačných splátok 70, priemerná RPMN na trhu v % 26,15, RPMN banky v % 28,70.

3.2. Výzvou zo dňa 14.03.2019 (čl. 24) súd žalobcovi okrem iného oznámil svoj predbežný právny názor v tom, že má za to, že zmluva o úvere nevznikla a že žaloba bola už na rozhodcovskom súde podaná po uplynutí premlčacej lehoty.

3.3. Na uvedené reagoval žalobca podaním doručeným súdu dňa 03.04.2019 (čl. 27-29), v ktorom uviedol, že s týmto záverom nesúhlasí a poukázal na článok 2 bod 2 Obchodných podmienok, ktoré okrem iného upravujú aj kontraktačný proces.

4. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych záverov:

4.1. Podľa

§ 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka - Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy, ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

§ 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka - Včasnú vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka - Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

4.2. Zmluva je uzavretá v momente zhody (konsenzu) vôle zmluvných strán o obsahu zmluvy tým, že riadne a včasné prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobudlo účinnosť (§ 43c ods. 2 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977759&FragmentId2=3977759>>). Prijatím návrhu na uzavretie zmluvy bez zmien a doplnkov dochádza k zmluvnému konsenzu, ktorý má právotvorné účinky na vznik zmluvy. Zhoda vôle navrhovateľa a adresáta je predpokladom vzniku každej zmluvy. Zhoda vôle sa musí vzťahovať na celý obsah zmluvy. Ustanovenie § 44 ods. 2 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977765&FragmentId2=3977765>> vychádza zo zásady, že prijatie návrhu (súhlas) musí byť úplné. Podmienkou vzniku zmluvy preto je, aby návrh na jej uzavretie bol prijatý v celom rozsahu bez akýchkoľvek zmien a výhrad. V prípade, že odpoveď na návrh obsahuje modifikáciu obsahu, resp. dodatky, výhrady, obmedzenia či iné zmeny, považuje sa za odmietnutie návrhu ako celku, za zánik pôvodného návrhu a za splnenia podmienok uvedených v § 43a ods. 1 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977743&FragmentId2=3977743>> za nový návrh so zmeneným obsahom. V prípade protinavrhu dochádza k zmene doterajšieho postavenia subjektov, t. j. navrhovateľa a adresáta (obláta).

4.3. V prejednávanej veci je tak zrejmé, že zmluva o úvere nevznikla. Návrh žalovaného totiž prijatý nebol, keďže jeho akceptácia obsahovala množstvo dodatkov (ďalších zmluvných náležitostí) ako to vyplýva z vyššie uvedeného. Správny postup mal byť taký, že Poštovou bankou a.s. doplnený návrh mal byť predložený na prijatie žalovanému.

4.4. V rámci právnej argumentácie poukazuje súd napr. na rozhodnutie KS v PO sp. zn. 6Co/320/2015 z 28.03.2017 - Ak žalovaný mal v úmysle poskytnúť žalobkyni úver na základe podmienok iných ako boli uvedené v žiadosti žalobkyne o poskytnutie revolvingového úveru, mal uzavrieť zmluvu, obsahom ktorej by boli jeho nové podmienky. Nemohlo sa to udiť iba formou vyplnenia údajov čl. 6 zmluvy označeného ako „údaje o schválenom revolvingovom úvere“, resp. formou

„oznámenia veriteľa o schválení úveru“. Je zrejmé, že žalobkyňa v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru (18.08.2011) nemala vedomosť o výške RPMN, resp. bola jej známa len „predpokladaná RPMN“ ktorú žalovaný uviedol v čl. 6 zmluvy a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“, keďže k tomuto došlo až dňa 23.08.2011.

K odvolacím dôvodom odvolací súd ešte uvádza, že je možné proces uzatvárania zmlúv rozdeliť a fázu návrhu a fázu jeho akceptácie, ale stále musí ísť o prijatie návrhu bez jeho podstatných zmien. Ak nie je návrh akceptovaný v celom rozsahu, ide o nový návrh, ktorý musí byť prijatý druhou stranou. Ani prípadná zmluvná voľnosť a mechanizmus vzniku zmlúv, ktorý by mal byť dohodnutý v rozpore so zákonom upravujúcim uzatváranie zmlúv, nemôže mať za následok vznik platnej zmluvy. Ak teda žalovaný v časti zmluvy „údaje o schválenom úvere“ a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“ uvádzal iné údaje ako údaje uvedené v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, išlo o nový návrh, ktorý mala žalobkyňa prijať. Žalovaný teda nebol oprávnený sám jednostranne meniť akýkoľvek podstatný údaj. rozhodnutie KS v BB sp. zn. 17Co/373/2017 - Občiansky zákonník nemá ustanovenie, že na uzavretie zmluvy stačí dohoda strán o jej podstatných náležitostiach, preto na uzavretie zmluvy sú nevyhnutné dva adresované jednostranné právne úkony, ktoré sú úplne obsahovo zhodné.

5. Vzhľadom na vyššie uvedené súd robí právny záver v tom zmysle, že má za to, že k platnému uzavretiu zmluvy o úvere pre rozpor oferty a jej prijatia nedošlo. Na uvedenom nič nemôže zmeniť ani úprava kontrakčného procesu v Obchodných podmienkach žalobcu, tak ako ich cituje vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 03.04.2019, a to poukazujúc na § 54 ods.1 OZ - Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Zmluvná úprava kontrakčného procesu upravujúca uzavretie zmluvy aj bez toho, aby spotrebiteľ vopred poznal všetky zmluvné náležitosti, je úpravou zhoršujúcou zmluvné postavenie spotrebiteľa a preto úpravou neplatnou.

6. Právny vzťah medzi stranami sporu je potrebné vyporiadať podľa predpisov o bezdôvodnom obohatení.

Podľa § 451 ods.2 OZ - Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 107 ods.1 OZ - Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods.2 OZ - Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 101 OZ - Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 100 ods.1 OZ - Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

6.1. Vzhľadom na to, že žalovaný vzniesol námietku premlčania, súd sa z hľadiska hospodárnosti konania primárne zaoberal jej posúdením, pretože aj v prípade, ak by nárok žalobcu bol odôvodnený, nebolo by ho možné pre vznesenú námietku premlčania priznať. Najprv sa však súd vyjadrí k argumentácii žalovaného, ktorý poukázal v závere svojho vyjadrenia na rozhodnutie Ústavného súdu SR, v ktorom sa uvádza: „Ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu, a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané, a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.“ K tomu súd uvádza, že žalovaným citovaná právna veta tak, ako bola uverejnená na portáli Najprávo.sk dňa 05.01.2018 sa na uvedený prípad z hľadiska skutkového stavu nevzťahuje ale naopak na uvedený prípad sa vzťahujú body 31 - 34 odôvodnenia tohto rozhodnutia Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 572/2017, ktoré znejú nasledujúco:

„31. Z uvedeného možno zhrnúť, že krajský súd bol v zásade toho názoru, že premlčacia doba neplynie od uplatnenia nároku aj na takom orgáne, akým je rozhodcovský súd, avšak v konkrétnej prerokovanej veci bola exekúcia vedená na okresnom súde pod sp. zn. 23 Er 603/2012 <<http://merit.slv.cz/23Er603/2012>> zastavená z dôvodu, že rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka je neplatným zmluvným dojednaním, a preto sa na ňu prihliada tak, ako keby nebola v zmluve uvedená. Preto ak sťažovateľka uplatnila svoje právo na rozhodcovskom súde, ktorého rozhodca nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok, nejde o uplatnenie práva u príslušného orgánu

v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Samotné rozhodcovské konanie, ale aj exekučné konanie bolo vedené bez toho, aby sťažovateľka mala k dispozícii právoplatné a vykonateľné rozhodnutie právomocným orgánom. Premlčacia doba sa preto nezastavila a plynula po celý čas ako rozhodcovského, tak aj exekučného konania, a preto sťažovateľka musí niesť následky jej plynutia.

32. Odlišná situácia nastáva podľa ústavného súdu v prípade, ak rozhodcovský rozsudok bol zrušený podľa § 43 ods. 1 v konaní podľa zákona o rozhodcovskom konaní, keď podľa § 19 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní podanie žaloby na rozhodcovský súd alebo prijatie žaloby druhým účastníkom rozhodcovského konania, ak rozhodcovský súd nebol ešte ustanovený, má rovnaké právne účinky, ako keby bola žaloba podaná na súd.

33. Podľa § 43 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov neplatnosti rozhodcovskej zmluvy alebo nemožnosti riešiť predmet sporu v rozhodcovskom konaní, pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

34. Preto v zmysle citovaného podanie žaloby na rozhodcovskom súde má rovnaký účinok, ako keby bola žaloba podaná na príslušný všeobecný súd bez ohľadu na platnosť alebo neplatnosť rozhodcovskej doložky, ktorá sa stáva predmetom posúdenia či už rozhodcovského súdu, alebo všeobecného súdu. Pokiaľ účastník rozhodcovského konania využije možnosť preskúmania rozhodcovského rozsudku všeobecným súdom podaním žaloby, toto konanie v zásade môže skončiť buď zamietnutím jeho žaloby, alebo zrušením rozhodcovského rozsudku. Ak je rozhodcovský rozsudok zrušený z dôvodov neplatnosti rozhodcovskej zmluvy podľa § 43 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, po zrušení rozhodcovského rozsudku pokračuje všeobecný súd v konaní o pôvodne podanej žalobe na rozhodcovskom súde. Ide teda o jednotné konanie začaté podaním žaloby na rozhodcovskom súde, ktoré bude ukončené až rozhodnutím všeobecného súdu v súdnej veci. Uvedené vylučuje plynutie premlčacej lehoty počas vedeného rozhodcovského konania a následného vedenia občianskeho súdneho konania. Od podania žaloby na rozhodcovskom súde začne premlčacia doba spočívať a spočíva do právoplatného skončenia veci na všeobecnom súde.“

6.2. Napriek citovanému rozhodnutiu ÚS SR je námietka žalovaného týkajúca sa premlčania uplatneného nároku dôvodná. Pre posúdenie tohto nároku bolo potrebné brať do úvahy, že zmluva bola uzatvorená resp. mala byť uzatvorená dňa 03.10.2011 a ak prvá splátka mala byť splatná dňa 08.11.2011 je zrejme, že finančné prostriedky boli žalovanému poskytnuté v októbri 2011 a teda v októbri 2011 sa žalovaný bezdôvodne obohatil plnením bez právneho dôvodu na úkor žalobcu. Všetky skutkové okolnosti vzniku bezdôvodného obohatenia mal žalobca resp. jeho právny predchodca k dispozícii už v čase poskytnutia finančných prostriedkov a to, či si ich správne právne vyhodnotil pre počítanie subjektívnej premlčacej lehoty podstatné nie je. Subjektívna premlčacia lehota tak uplynula do konca októbra 2013. Objektívna premlčacia lehota sa počítala odo dňa poskytnutia plnenia, a teda uplynulá tiež v mesiaci október 2014. Podľa kópie rozhodcovského spisu, ktorý bol podkladom pre rozhodovanie vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 7Cr/2/2017 vyplýva, že žaloba bola na rozhodcovskom súde podaná dňa 05.12.2014. Z uvedeného je zrejme, že bola podaná po tom ako uplynula ako subjektívna premlčacia lehota tak aj objektívna subjektívna lehota, a preto akceptujúc námietku premlčania vznesenú žalovaným, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

7. Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods.2 C.s.p. - O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

7.1. Žalovaný v konaní plne úspešný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.